

DEPUTAT ÎN PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

MD-2073, Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfînt 105

www.parlament.md

14 martie 2018

S.C. nr. 103

Comisia economie, buget și finanțe

Amendament

la proiectul de lege pentru modificarea și completarea Legii nr.10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile (nr.14 din 25.01.2018)

În conformitate cu art.59 din Regulamentul Parlamentului se înaintează următoarele amendamente la proiectul de lege pentru modificarea și completarea Legii nr.10/2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, nr.14 din 25.01.2018.

1. Pentru a fi în acord cu dispoziția art. 54 alin (1) din Legea nr. 780/2001, urmează ca legea la care se face referință să fie însotită de data și anul adoptării acesteia. Obiecția vizează toate situațiile similare din cadrul proiectului de lege.
2. Cu referire la utilizarea abrevierii „ANRE”, atenționăm, că în legile sectoriale, precum și Legea nr.174/2017 cu privire la energetică, pe tot cuprinsul acestora se utilizează cuvântul „Agenție”. De aceea, pentru unitate terminologică propunem ca abrevierea „ANRE” să fie substituită cu cuvântul „Agenție”. Această observație are relevanță pentru toate situațiile similare din cadrul proiectului de lege.
3. *La Art. 10, lit. e)* se prevede, că Guvernul va stabili, aproba și actualiza limitele de capacitate și cotele maxime de capacitate, inclusiv pe categorii de capacitate, care urmează a fi oferite în *următorii trei ani pentru implementarea schemelor de sprijin*. În partea ce ține de invocarea termenului de implementarea a schemelor de sprijin, respectiv „trei ani”, pentru claritatea și precizia normei, sugerăm a se indica cu exactitate, din ce moment va curge termenul respectiv. Dacă s-a avut în vedere aplicarea normei în dependență de momentul intrării în vigoare a legii, propunem, ca după cuvintele „trei ani” să fie introduse cuvintele „de la data intrării în vigoare a prezentei legi”. În cazul acceptării propunerii înaintate, sugerăm a se revedea norma propusă la art.34 alin. (1¹). Întru evitarea unor confuzii vis-a-vis de momentul din care termenul de trei începe a curge, sau este atins, sintagma „în următorii trei ani” se exclude.

Totodată, se propune completarea redacției, în vederea asigurării conformității și corespunderii deciziilor Guvernului cu angajamentele asumate față de instituțiile și organizațiile internaționale: „e) stabilește, aproba și actualizează limitele de capacitate, în conformitate cu condițiile privind acordarea ajutorului de stat prevăzute de Legea nr. 139 din

15 iunie 2012 cu privire la ajutorul de stat și angajamentele asumate în cadrul Tratatului de constituire a Comunității Energetice, precum și cotele maxime de capacitate, inclusiv pe categorii de capacitate, care urmează a fi oferite pentru implementarea schemelor de sprijin stabilite la art.34”.

4. La Art. 11, lit. b) pentru a fi în unison cu terminologia folosită în Legea nr. 139/2012 cu privire la ajutorul de stat, pentru o exprimare normativă adecvată, recomandăm substituirea cuvintelor „cerințelor stabilite” cu cuvintele „condițiilor privind accordarea ajutorului de stat prevăzute”. Tot aici e necesar de modificat și de prevăzut informarea Secretariatul CEn și a Consiliului Concurenței despre schemele de suport. Astfel, propunem următoarea redacție pentru art. 11, lit. b): „*b) elaborează scheme de sprijin, mecanisme, stimulente și măsuri în domeniul energiei din surse regenerabile, cu respectarea condițiilor privind accordarea ajutorului de stat prevăzute de Legea cu privire la ajutorul de stat, pe care le comunică Secretariatului Comunității Energetice și le propune Guvernului spre aprobare.*

- lit. e) se dispune despre sarcina organului central de specialitate în domeniul energeticii de a întocmi un raport privind îndeplinirea măsurilor adoptate pentru realizarea obiectivelor în domeniul energeticii din surse regenerabile. În corelare cu legile sectoriale, sugerăm a se concretiza, cui i se va prezenta raportul respectiv și care va fi periodicitatea prezentării acestuia. Astfel, norma de la lit. e) se va completa, având următoarea redacție: „*e) monitorizează îndeplinirea măsurilor adoptate pentru realizarea obiectivelor în domeniul energiei din surse regenerabile și întocmește un raport în acest sens, cu suportul Agenției pentru Eficiență Energetică, pe care îl prezintă Guvernului până la 31 martie*”;

- alin.(2) sugerăm a se corobora propunerea înaintată cu art. 12 alin. (3) din Legea nr. 174/2017 în sensul consultării și îmbunătățirii conținutului alin. (2) propus în reglementare. Astfel, se va opera modificările necesare în proiectul de lege: *(2) pentru îndeplinirea atribuțiilor stabilite la alin. (1), organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii colaborează cu alte autorități ale administrației publice centrale, cu organele centrale de specialitate, cu Consiliul Concurenței, cu Agenția, cu alte autorități publice, cu autoritățile administrației publice locale, cu societatea civilă.*

5. La Art. 12, lit. a) cu referire la invocarea denumirii regulamentului, se va corobora cu art. 12 lit. a) din lege, fiindcă în proiect se menționează despre elaborarea „*regulamentului privind criteriile de durabilitate pentru biocarburanți, pentru biolichide, a producerii de verificare a respectării criteriilor de durabilitate la producerea biocarburanților, a biolichidelor*”, iar la art. 12 lit. a) – „*regulamentul privind criteriile de durabilitate pentru biocarburanți, procedura de valorificare a respectării criteriilor de durabilitate la producerea biocarburanților*”. Prin urmare, se observă, că nu există o denumire uniformă a ambelor regulamente. Astfel, prevederea de la lit. a), din proiectul de lege se va modifica după cum urmează:

a) asistă organul central de specialitate al administrației publice în domeniul energeticii la elaborarea regulamentului privind criteriile de durabilitate pentru biocarburanți și biolichide, care va conține inclusiv descrierea procedurii de verificare a respectării criteriilor de durabilitate la producerea biocarburanților și biolichidelor;

- cu referire la invocarea denumirii „*metodologiei de calcul al impactului biocarburanților, al biolichidelor asupra emisiilor de gaze cu efect de seră*” pentru aceleași motive, la lit. a¹) al aceluiași articol, se va revedea, în corelare cu art. 33 alin. (3) din lege, denumirea „*metodologiei de calcul al impactului biocarburanților, al biolichidelor asupra emisiilor de gaze cu efect de seră*”.

6. La Art. 13, alin.(1), lit. g) întrucât norma acestuia va avea tangență în aplicare cu art. 23 din lege, semnalăm că nu există o unicitate în ceea ce privește invocarea terminologiei privind implementarea „sistemului de certificare și înregistrare”, fiindcă la lit. g) al acestui articol se propune „sistem de certificare și înregistrare”, iar la art. 23 alin. (4) din proiect, - „procedura de calificare și înregistrare”. Se va revedea, în acest sens, și redacția lit. h) al acestui articol, unde se propune „calificarea și înregistrarea”.

- **alin.(1), lit. j)** întrucât redacția actuală al articolului vizat se referă la sistemul de „certificare” în domeniul energiei din surse regenerabile, iar propunerea constă și în „înregistrarea” instalatorilor prevăzuți la alin. (2) al acestui articol, recomandăm expunerea denumirii art. 23 în următoarea redacție: „Sistemul de certificare și înregistrare în domeniul energiei din surse regenerabile”. În același context, sugerăm expunerea denumirii Capitolului IV, după cum urmează: „Proceduri administrative de licențiere, autorizare, certificare și înregistrare”; denumirea „registrul instalatorilor” nu este conformă cu cea utilizată la art. 13 lit. j) din proiect, care prevede ținerea „registratorului instalatorilor de cazane, furnale sau sobe, pe bază de biomasă, sisteme fotovoltaice solare și termice solare, sisteme geotermale de mică adâncime, precum și a instalatorilor de pompe de căldură”. De aceea, la alin. (2) al art. 23 sugerăm invocarea denumirii concrete a registratorului la care se face referință. În același timp, nu este clar, dacă în redacția art. 13 lit. j) se face trimitere la un registru sau la două registre;

- **alin. (2)** în varianta actuală al alineatului dat se utilizează cuvintele „pompe de căldură” deși din redacția acestui alineat se subînțelege, că la categoria de instalatori se atribuie și „instalatorii de pompe de căldură”, întrucât la alin. (4) al acestui articol, precum și la art. 13 lit. j) se utilizează sintagma „instalatorii de pompe de căldură”, recomandăm substituirea cuvintelor „și pompe de căldură” cu cuvintele „precum și a instalatorilor de pompe de căldură”. Se va revedea, în acest sens, și art. 14 alin. (6).

7. La Art. 14, alin.(1), lit. b) atenționăm asupra faptului, că în conformitate cu pct. 29 secțiunea I din Nomenclatorul actelor permisive eliberate de către autoritățile emitente persoanelor fizice și persoanelor juridice pentru practicarea activității de întreprinzător, aprobat prin Anexa nr. 1 la Legea nr. 160 din 22.07.2011, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică eliberează licență „pentru producerea biocarburantului care urmează a fi procurat de importatorii de produse petroliere principale”, pe când în redacția lit. b) propusă în reglementare, se menționează despre eliberarea licenței „pentru producerea de biocarburant”.

Relevăm, că redacția actuală a art. 21 alin. (1) și alin. (6) din Legea supusă notificării prevede eliberarea licenței „pentru producerea biocarburantului, ce urmează a fi procurat de importatorii de produse petroliere principale”, iar în proiect se propune amendarea acestor alineate în sensul schimbării denumirii licenței, respectiv în licență „pentru producerea biocarburanților”.

Întrucât denumirea consacrată de Legea nr. 160/2011, modificată prin Legea nr. 185 din 21.09.2017 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, este licență „pentru producerea biocarburantului care urmează a fi procurat de importatorii de produse petroliere principale”, recomandăm folosirea denumirii acesteia și în cazul de față.

În acest sens, se va ține cont și de faptul, că la art. 14 alin. (1) lit. b) se propune denumirea licenței „pentru producerea de biocarburant”, iar la art. 21 alin. (1) și alin. (6) – licența „pentru producerea biocarburantului”.

De aceea, pentru evitarea neconcordanțelor care pot apărea la aplicarea normelor legale, apreciem că este necesară corelarea modificărilor propuse la art. 14 alin. (1) lit. b) cu cele

propuse la art. 21 alin. (1) și alin. (6), precum și cu Legea nr. 160/2011. În contextul sugestiilor invocate, se vor revedea și propunerile efectuate la art. 14 alin. (1) lit. e).

Astfel, prevederile de la art. 14, alin. (1), lit. b), se propune a avea următoarea redacție: „*b) elibereză licențe pentru producerea energiei electrice din surse regenerabile, a energiei termice din surse regenerabile, pentru producerea biogazului ce urmează a fi livrat în rețelele de gaze naturale și pentru producerea de biocarburant ce urmează a fi procurat de importatorii de produse petroliere principale, în conformitate cu legislația specială*”.

Totodată, pe parcursul textului, în condițiile abordării activității de licențiere (art. 14, alin. (1), lit. b); art. 21, alin. (1) și (7)), se va utiliza sintagma „producerea de biocarburant”.

În același timp, modificarea prevederii de la art. 21, alin. (1) și (6), art. 25 (articol unic), art. 27, alin. (2), de excludere a sintagmei „ce urmează a fi procurate de importatorii de produse petroliere principale”, nu mai este una oportună. Prin urmare, propunerea de completare a normei de la lit. e) rămâne în vigoare.

- **alin.(1), lit. c)** atenționăm, că denumirea „contractului de diferențe” urmează a fi corelată cu cea utilizată la art. 3 din proiect, unde acest contract este denumit „contract pentru diferențe”. Obiecția este valabilă și pentru art. 38¹ alin. (2) din proiect.

- **alin.(1), lit. d)** la punctul 1 din proiect prin care sunt operate modificări la art. 3 din Lege, noțiunea „contract pentru diferențe” de exclus, deoarece astfel de contracte nu pot fi executate de către furnizorul central. Prin introducerea noțiunii respective și ulterior conform proiectului a unui articol nou 38¹, furnizorului central îi sunt atribuite obligațiile pe care acesta nu le va putea executa. Astfel, furnizorul central urmează să disponă de mijloace financiare pentru a-și onora obligațiile în cazul încheierii „contractelor pentru diferențe”, însă acesta obține mijloace financiare doar de la furnizorii și de la consumatorii finali cu care are încheiate contracte de furnizare a energiei electrice. În cazul în care unii producătorii eligibili participă la piața energiei electrice pentru ziua următoare, furnizorul central nu va achiziționa cantitățile respective de energie electrică de la acești producători eligibili și respectiv nu le va repartiza celorlalți furnizori, consumatorii finali cu care are încheiate contracte de furnizare a energiei electrice și în rezultat nu va primi plăți pentru aceste cantități de energie electrică de la ceilalți furnizori, consumatorii eligibili. În aceste condiții rămîne neclară sursa din care furnizorul central va achita diferența de preț producătorilor eligibili.

Propunerile date referitor la contractul pentru diferențe necesită stabilirea sursele de acoperire a diferențelor de prețuri, conform contractului privind diferențele și de unde va primi furnizorul central de energie electrice aceste surse financiare, care ulterior vor fi transferate producătorilor eligibili. Astfel, lit.d), va avea următorul cuprins: *stabilește, în Regulile pieței energiei electrice, modalitatea de repartizare între furnizorii de energie electrică a energiei achiziționate de furnizorul central de energie electrică și/ sau a obligațiunilor financiare care rezultă din diferența dintre prețul pieței angro de energie electrică și prețurile fixe stabilite în conformitate cu prezenta lege;*”

- **alin.(4)**, la formarea prețurilor la produsele petroliere principale, ANRE va lua în considerare diferența prețurilor medii anuale de procurare de la producătorii locali și din import a biocarburanților utilizați în amestecul produselor petroliere principale plasate pe piața internă, față de prețurile medii anuale stabilite la importul produselor petroliere principale.”

Necesitatea modificării respective va permite calcularea diferenței corecte dintre prețul biocarburanților și prețul produselor petroliere principale, or în varianta din proiect se propune calcularea diferenței dintre cotațiile Platts la produsele petroliere principale și prețul de import al biocarburanților. În sensul prevederilor Legii nr. 461 din 30.07.2001 privind piața produselor

petroliere, cotațiile Platts reprezintă doar o parte din valoarea în vamă a produselor petroliere importate, celealte cheltuieli fiind incluse în marja comercială specifică. Din aceste considerente se propune ca la formarea prețurilor pentru produsele petroliere principale Agenția să includă diferența dintre două valori comparabile și anume „prețurile medii anuale de procurare de la producătorii locali și din import a biocarburanților utilizati în amestecul produselor petroliere principale plasate pe piața internă” și „prețurilor medii anuale stabilite produsele petroliere principale”, în caz contrar raportarea la cotațiile Platts va duce la includerea unor diferențe mai mari și neargumentate. Necesitatea incluziei în text a sintagmei „prețuri medii anuale” rezultă din faptul că prețul plafon pentru benzină și motorină se calculează la fiecare 14 zile, iar cotele biocarburanților sunt anuale și aceste produse pot fi procurate în oricare perioadă a anului. În aceste condiții diferența corectă va putea fi stabilită doar anual, prin calcularea mediei ponderate a diferenței prețului biocarburanților utilizati în amestecul de combustibil față de prețul produselor petroliere principale. Astfel, alineatul nou (4) se va expune în următoarea redacție: „(4) *La formarea prețurilor la produsele petroliere principale, ANRE va lua în considerare diferența prețurilor medii anuale de procurare de la producătorii locali și/ sau din import a biocarburanților utilizati în amestecul produselor petroliere principale plasate pe piața internă, față de prețurilor medii anuale stabilite la importul produselor petroliere principale*”.

8. La Art. 21, relevăm, că redacția actuală a art. 21 alin. (1) și alin. (6) din Legea supusă notificării prevede eliberarea licenței „pentru producerea biocarburantului, ce urmează a fi procurat de importatorii de produse petroliere principale”, iar în proiect se propune amendarea acestor alineate în sensul schimbării denumirii licenței, respectiv în licență „pentru producerea biocarburanților”. Întrucât denumirea consacrată de Legea nr. 160/2011, modificată prin Legea nr. 185 din 21.09.2017 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, este licență „pentru producerea biocarburantului care urmează a fi procurat de importatorii de produse petroliere principale”, recomandăm folosirea denumirii acesteia și în cazul de față.

În acest sens, se va ține cont și de faptul, că la art. 14 alin. (1) lit. b) se propune denumirea licenței „pentru producerea de biocarburant”, iar la art. 21 alin. (1) și alin. (6) – licență „pentru producerea biocarburantului”. De aceea, pentru evitarea neconcordanțelor care pot apărea la aplicarea normelor legale, apreciem că este necesară corelarea modificărilor propuse la art. 14 alin. (1) lit. b) cu cele propuse la art. 21 alin. (1) și alin. (6), precum și cu Legea nr. 160/2011.

9. La Art. 23, alin. (2): întrucât redacția actuală al articolului vizat se referă la sistemul de „certificare” în domeniul energiei din surse regenerabile, iar propunerea constă și în „înregistrarea” instalatorilor prevăzuți la alin. (2) al acestui articol, recomandăm expunerea denumirii art. 23 în următoarea redacție: „Sistemul de certificare și înregistrare în domeniul energiei din surse regenerabile”. În același context, sugerăm expunerea denumirii Capitolului IV, după cum urmează: „Proceduri administrative de licențiere, autorizare, certificare și înregistrare”; și la capitolul privind denumirea „registrul instalatorilor” nu este conformă cu cea utilizată la art. 13 lit. j) din proiect, care prevede ținerea „registrarului instalatorilor de cazane, furnale sau sobe, pe bază de biomasă, sisteme fotovoltaice solare și termice solare, sisteme geotermale de mică adâncime, precum și a instalatorilor de pompe de căldură”. De aceea, la alin. (2) al art. 23 sugerăm invocarea denumirii concrete a registrului la care se face referință.

În același timp, nu este clar, dacă în redacția art. 13 lit. j) se face trimitere la un registru sau la două registre. În varianta actuală a alin. (2) se utilizează cuvintele „pompe de căldură”. Deși din redacția acestui alineat se subînțelege, că la categoria de instalatori se

atribuie și „instalatorii de pompe de căldură”, întrucât la alin. (4) al acestui articol, precum și la art. 13 lit. j) se utilizează sintagma „instalatorii de pompe de căldură”, recomandăm substituirea cuvintelor „și pompe de căldură” cu cuvintele „precum și a instalatorilor de pompe de căldură”. Astfel, se va revedea, în acest sens, și art. 14 alin. (6).

- alin.(4), tangential cu art.13 lit.g), alin. (4) din proiect, - „procedura de calificare și înregistrare” se va revedea, în acest sens. Prin urmare, în tot textul proiectului de lege se va utiliza sintagma „*instalatori de cazane, furnale sau sobe, pe bază de biomasă, sisteme fotovoltaice și termice solare, sisteme geotermale de mică adâncime și pompe de căldură*”.

10. La Art. 25, alin.(1), lit.b) atenționăm asupra faptului, că în conformitate cu pct. 29 secțiunea I din Nomenclatorul actelor permisive eliberate de către autoritățile emitente persoanelor fizice și persoanelor juridice pentru practicarea activității de întreprinzător, aprobat prin Anexa nr. 1 la Legea nr. 160 din 22.07.2011, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică eliberează licență „pentru producerea biocarburantului care urmează a fi procurat de importatorii de produse petroliere principale”, pe când în redacția lit.b) propusă în reglementare, se menționează despre eliberarea licenței „pentru producerea de biocarburant”.

Relevăm, că redacția actuală a art. 21 alin. (1) și alin. (6) din Legea supusă notificării prevede eliberarea licenței „pentru producerea biocarburantului, ce urmează a fi procurat de importatorii de produse petroliere principale”, iar în proiect se propune amendarea acestor alineate în sensul schimbării denumirii licenței, respectiv în licență „pentru producerea biocarburanților”.

Întrucât denumirea consacrată de Legea nr. 160/2011, modificată prin Legea nr. 185 din 21.09.2017 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, este licență „pentru producerea biocarburantului care urmează a fi procurat de importatorii de produse petroliere principale”, recomandăm folosirea denumirii acesteia și în cazul de față.

În acest sens, se va ține cont și de faptul, că la art. 14 alin. (1) lit. b) se propune denumirea licenței „pentru producerea de biocarburant”, iar la art. 21 alin. (1) și alin. (6) – licență „pentru producerea biocarburantului”. De aceea, pentru evitarea neconcordanțelor care pot apărea la aplicarea normelor legale, apreciem că este necesară corelarea modificărilor propuse la art. 14 alin. (1) lit. b) cu cele propuse la art. 21 alin. (1) și alin. (6), precum și cu Legea nr. 160/2011. În contextul sugestiilor invocate, se vor revedea și propunerile efectuate la art. 14 alin. (1) lit. e), art. 25 alin. (1), precum și art. 27 alin. (2);

11. La Art. 27, alin. (1), lit. b), atenționăm asupra faptului, că în conformitate cu pct. 29 secțiunea I din Nomenclatorul actelor permisive eliberate de către autoritățile emitente persoanelor fizice și persoanelor juridice pentru practicarea activității de întreprinzător, aprobat prin Anexa nr. 1 la Legea nr. 160 din 22.07.2011, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică eliberează licență „pentru producerea biocarburantului care urmează a fi procurat de importatorii de produse petroliere principale”, pe când în redacția lit. b) propusă în reglementare, se menționează despre eliberarea licenței „pentru producerea de biocarburant”.

Relevăm, că redacția actuală a art. 21 alin. (1) și alin. (6) din Legea supusă notificării prevede eliberarea licenței „pentru producerea biocarburantului, ce urmează a fi procurat de importatorii de produse petroliere principale”, iar în proiect se propune amendarea acestor alineate în sensul schimbării denumirii licenței, respectiv în licență „pentru producerea biocarburanților”.

Întrucât denumirea consacrată de Legea nr. 160/2011, modificată prin Legea nr. 185 din 21.09.2017 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, este licență „pentru

producerea biocarburantului care urmează a fi procurat de importatorii de produse petroliere principale”, recomandăm folosirea denumirii acesteia și în cazul de față.

În acest sens, se va ține cont și de faptul, că la art. 14 alin. (1) lit. b) se propune denumirea licenței „pentru producerea de biocarburant”, iar la art. 21 alin. (1) și alin. (6) – licența „pentru producerea biocarburantului”.

De aceea, pentru evitarea neconcordanțelor care pot apărea la aplicarea normelor legale, apreciem că este necesară corelarea modificărilor propuse la art. 14 alin. (1) lit. b) cu cele propuse la art. 21 alin. (1) și alin. (6), precum și cu Legea nr. 160/2011. În contextul sugestiilor invocate, se vor revedea și propunerile efectuate la art. 14 alin. (1) lit. e), art. 25 alin. (1), precum și art. 27 alin. (2);

12. La Art.28, alin. (6) cuvântul “raccordului” de substituit cu sintagma “instalației de racordare”, noțiunea respectivă este prevăzută la art. 2 din Legea cu privire la energia electrică și Legea cu privire la gazele naturale și se referă la „instalație electrică/gaze naturale prin care se face legătura dintre rețeaua electrică/de gaze naturale și centrala electrică/instalația de producere, instalația de utilizare”.

13. La Art.29, întrucât pe tot parcursul proiectului de lege, cuvântul „volum” se propune a fi substituit cu cuvântul „cantitate”, pentru unitate redacțională, sugerăm a fi efectuată substituirea respectivă și la art.29 alin (1) și alin (2);

14. La Art.29, de expus în următoarea redacție alin (2), după cum urmează „*Furnizorii de energie electrică care furnizează energie electrică consumatorilor finali, sănătatea și obligații să achiziționeze energie electrică din surse regenerabile, lunar, de la furnizorul central de energie electrică la prețurile reglementate, aprobate de ANRE și în cantitățile calculate în conformitate cu Regulile pieței energiei electrice, proporțional cotelor-părți stabilite de ANRE pentru fiecare furnizor*”.

15. La Art.29, se propune modificarea alin.(3) la art.29., alin. (3) se va modifica și va avea următorul conținut: „(3) Importatorii de produse petroliere principale sănătatea și obligații să achiziționeze, anual, de la producătorii locali și/sau din import, în funcție de optiunea optimă din punct de vedere al costurilor, cantitățile de biocarburanți care urmează să fie utilizate în amestecul produselor petroliere principale, necesare pentru a respecta cotele minime anuale de biocarburanți, stabilite de ANRE în conformitate cu art. 14 alin. (1) lit. e) din prezenta lege. Pentru nerespectarea obligației stabilite în prezentul alineat, importatorii de produse petroliere principale sunt pasibili de a fi sancționați de către ANRE cu sancțiunea financiară în mărime de până la 5% din venitul anual obținut din comercializarea produselor petroliere principale, cu respectarea procedurii stabilite la art. 20 din Legea cu privire la energetică.”

16. La Art.31 și 32, se recomandă modificarea art. 31 alin. (4) pentru a impune obligația de emitere a garanțiilor de origine doar pentru operatorul rețelei de transport (Moldelectrica) sau Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică (ANRE). Obligația de a crea, menține și înregistra emiterea, transferul și anularea garanțiilor de origine în patru registre (al operatorului sistemului de transport și trei operatori ai sistemului de distribuție) este foarte împovărătoare și creează o dificultate nepotrivită pentru toți operatorii de rețea. Cele mai bune practici europene demonstrează că această sarcină este îndeplinită în mod eficient doar de o singură instituție, fie operatorul sistemului de transport, fie autoritatea națională de reglementare. Mai mult decât atât, instituția desemnată va dispune de resurse tehnice, financiare și administrative pentru a implementa și a gestiona un sistem compatibil cu Sistemul European de Certificat Energetic elaborat de Asociația Organelor Emitente, un sistem care ar crește cu numărul de producători de energie electrică din surse regenerabile.

17. La Art.34, alin (1), lit. a) și lit. b), în partea ce ține de invocarea referinței la „art. 10 alin. (1) lit. e” din proiect, facem observația, că art. 10 în varianta actuală are doar o singură ipoteză juridică și nu cuprinde enumerări, iar conform modificărilor propuse la art. 10 prin proiectul de lege, acesta nu se propune a fi divizat în mai multe alineate. Pentru corectitudinea normei de trimis, propunem revederea trimiterii la ”art. 10 alin. (1) lit. e”. Reiterăm aceeași observație și pentru art. 14 lit. b¹), art. 36 alin. (5¹), art. 38 alin. (1²).

18. La Art.35, ar fi necesar de completat și prin urmare de inclus principiul neutralității tehnice a procesului de licitație competitivă și cazurile de excepțare de la aceste norme.

-art.35, plafonarea la 10% din valoarea investiției, pentru garanția de bună execuție și 2% pentru garanția de ofertă, reprezintă o cerință extrem de restrictivă comparativ cu standardele de piață, care sunt de 1%, maxim 2% din investiție. Prin urmare, solicităm modificarea art. 35 pct. (4) cu 0,2% (substituirea a 2% la garanția pentru ofertă) și 2% (substituirea a 10% la garanția de bună execuție).

19. La Art.36, alin.(1), pentru o rigoare de tehnică legislativă, sugerăm divizarea conținutul alineatului în mai multe alineate;

20. La Art.36, alin.(2), pe motiv că textul acestuia conține prevederi similare cu cele propuse la art. 14 alin. (1) lit. b¹) din proiect, recomandăm corelarea ambelor prevederi în sensul determinării locului reglementării normei.

23. La Art.38, alin.(6), pentru un spor de precizie în reglementare, după cuvântul „capacitatea” la primul caz gramatical, sugerăm a introduce cuvintele „centralei electrice”.

24. La Art.38¹, alin.(1), referitor la sintagma „Tratatul de instituire a Comunității Energetice”, semnalăm, că în conformitate cu Legea nr. 117-XVIII din 23.12.2009 pentru aderarea Republicii Moldova la Tratatul de constituire a Comunității Energetice, denumirea acestuia este de „*Tratat de constituire a Comunității Energetice*”. Prin urmare, propunem substituirea cuvintelor ”Tratatul de instituire a Comunității Energetice” cu cuvintele „Tratatul de constituire a Comunității Energetice”;

-alin. (2), pentru unitatea redactării, cuvintele „Furnizorul Central de energie electrică” urmează a fi scrise cu minusculă, după cum este prevăzut la alin. (3) al acestui articol, precum și la art. 45 alin. (2) din Lege.

25. La Art.45 alin.(6) lit. c), se propune, că Guvernul în termen de până la 20 martie 2018, va fi însărcinat cu obligația de a aproba actele normative necesare pentru executarea prevederilor legii. Considerăm, că termenul fixat pentru îndeplinirea sarcinii stabilite constituie un termen insuficient, restrâns, pentru care motiv, sugerăm revederea acestuia. Pentru motivul expus, se va ține cont și la stabilirea datei de intrare în vigoare a legii.

Stefan CREANGĂ,
Deputat în Parlament

DEPUTAT ÎN PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

MD-2073, Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfînt 105

www.parlament.md

14 martie 2018

BY nr. 04

Domnului Ștefan CREANGĂ,
Președinte al Comisiei economie,
buget și finanțe

Stimate Domnule Președinte,

În temeiul art.17 alin. (2) litera j) din Legea nr. 39-XIII din 7 aprilie 1994 despre statutul deputatului în Parlament, Vă remit spre examinare amendamente la proiectul de lege **nr. 14 din 25.01.2018** pentru modificarea și completarea Legii nr. 10 din 26 februarie 2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, prezentat de Guvern.

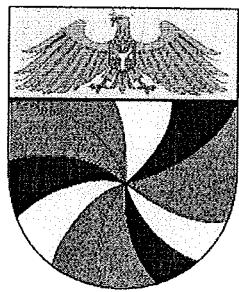
La pct.26 din proiect, după sintagma „la alin. (2) lit. b)” propun completarea cu textul „cifra „100” se substituie cu cifra „200” iar”.

Consider că majorarea valorii maxime a puterii centralei electrice de la 100 kilowați la 200 kilowați va avea un impact benefic pentru consumatorul final, deținător al unei centrale electrice.

Cu respect,

Ion BALAN
Deputat în Parlament

305

Nr. 01 / 269 din 22 februarie 2018

Dlui Ștefan CREANGĂ
Președinte al Comisiei Economie,
Buget și Finanțe a
Parlamentului Republicii Moldova

Stimate Domnule Președinte,

Referitor la amendamentele înaintate de Secretariatul Comunității Energetice aferente la proiectul de Lege nr. 14 din 25.01.2018 (h.73 2018-01-24) pentru modificarea și completarea Legii nr.10 din 26 februarie 2016 privind promovarea utilizării energiei din sursele regenerabile, Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică, consideră oportun de a menționa următoarele.

1. A se accepta propunerea de a informa SCE și Consiliul Concurenței privind mecanismul de sprijin a producătorilor eligibili de energie electrică din surse regenerabile (articolele 11 și 35).
2. A se accepta parțial propunerea SCE de a stabili în Legea nr. 10/2016 limitele de capacitate. Cotele maxime de capacitate în vederea aplicării schemelor de sprijin urmează a fi stabilite de Guvern. Aceasta este necesar pentru a nu permite majorarea nejustificată a prețurilor la energia electrică furnizată consumatorilor finali (articulul 34).
3. Acceptarea termenului de 12 ani pentru aplicarea schemei de sprijin, va avea ca efect majorarea prețului pentru energia electrică produsă din surse regenerabile, întrucât prețul energiei electrice produse de centrala electrică din surse regenerabile depinde de durata de funcționare utilă a centralei electrice (articulul 36).
4. Referitor la modificarea art. 28 din Legea nr. 10/2016, considerăm inoportună această completare, deoarece toate activitățile legate de dezvoltarea rețelelor electrice de transport sau de distribuție urmează a fi executate de către operatorii de sistem, fără implicarea unor terțe persoane. În cazul dat, nu e necesar de a include în lege o normă care să prevadă că cheltuielile respective nu se includ în tarif, întrucât reglementarea dată este prevăzută expres la art. 87, alineat (3) din Legea cu privire la energia electrică.
5. Pentru a accepta propunerile SCE referitor la contractul pentru diferențe, este oportun inițial de a stabili care vor fi sursele de acoperire a diferențelor de prețuri, conform contractului privind diferențele și de unde va primi furnizorul central de energie electrice aceste surse financiare, care ulterior vor fi transferate producătorilor eligibili.

6. La art. 39 alineat (2), lit. b) cifra "100" a se substitui cu cifra "500", deoarece contorizarea netă urmează a fi aplicată producătorilor care au centrale electrice cu o capacitate de până la 500 kW.

Referitor la proiectul Legii nr. 14 (h.73 2018-01-24) propunem următoarele.

1. La punctul 1 din proiect prin care sunt operate modificări la art. 3 din Lege, noțiunea „*contract pentru diferențe*” de exclus, deoarece astfel de contracte nu pot fi executate de către furnizorul central. Prin introducerea noțiunii respective și ulterior conform Proiectului a unui articol nou 38¹, furnizorului central îi sunt atribuite obligații pe care acesta nu le va putea executa. Astfel, furnizorul central urmează să disponă de mijloace financiare pentru a-și onora obligațiile în cazul încheierii „contractelor pentru diferențe”, însă acesta obține mijloace financiare doar de la furnizorii și de la consumatorii finali cu care are încheiate contracte de furnizare a energiei electrice. În cazul în care unii producătorii eligibili participă la piața energiei electrice pentru ziua următoare, furnizorul central nu va achiziționa cantitățile respective de energie electrică de la acești producători eligibili și respectiv nu le va repartiza celorlalți furnizori, consumatori finali cu care are încheiate contracte de furnizare a energiei electrice și în rezultat nu va primi plăți pentru aceste cantități de energie electrică de la ceilalți furnizori, consumatori eligibili. În aceste condiții rămâne neclară sursa din care furnizorul central va achita diferența de preț producătorilor eligibili.

2. La punctul 8 din proiect privind modificarea articolului 14, alin. (1) lit. c) de exclus textul “clauzele obligatorii ale contractului de diferențe”, deoarece astfel de contracte nu pot fi executate de către furnizorul central (a se vedea în acest sens comentariul de mai sus la pct.1)

3. Punctul 8 din proiect privind modificarea articolului 14, alin. (4) de expus în următoarea redacție:

„(4) La formarea prețurilor la produsele petroliere principale, ANRE va lua în considerare diferența prețurilor medii anuale de procurare de la producătorii locali și din import a biocarburanților utilizați în amestecul produselor petroliere principale plasate pe piața internă, față de prețurile medii anuale stabilite la importul produselor petroliere principale.”

Necesitatea modificării respective va permite calcularea diferenței corecte dintre prețul biocarburanților și prețul produselor petroliere principale, or în varianta din proiect se propune calcularea diferenței dintre cotațiile Platts la produsele petroliere principale și prețul de import al biocarburanților. În sensul prevederilor Legii nr. 461 din 30.07.2001 privind piața produselor petroliere, cotațiile Platts reprezintă doar o parte din valoarea în vamă a produselor petroliere importate, celelalte cheltuieli fiind incluse în marja comercială specifică. Din aceste considerente se propune ca la formarea prețurilor pentru produsele petroliere principale Agenția să includă diferența dintre două valori comparabile și anume „prețurile medii anuale de procurare de la producătorii locali și din import a biocarburanților utilizați în amestecul produselor petroliere principale plasate pe piața internă” și „prețurile medii anuale stabilite produsele petroliere principale”, în caz contrar raportarea la cotațiile Platts va duce la includerea unor diferențe mai mari și neargumentate. Necesitatea includerii în text a sintagmei „prețuri medii anuale” rezultă din faptul că prețul plafon pentru benzină și motorină se

calculează la fiecare 14 zile, iar cotele biocarburanților sunt anuale și aceste produse pot fi procurate în oricare perioadă a anului. În aceste condiții diferența corectă va putea fi stabilită doar anual, prin calcularea mediei ponderate a diferenței prețului biocarburanților utilizați în amestecul de combustibil față de prețul produselor petroliere principale.

4. Punctul 14 din proiect privind modificarea articolului 28 alin. (6) din Lege cuvântul “raccordului” de substituit cu sintagma “instalației de raccordare”. Noțiunea respectivă este prevăzută la art. 2 din Legea cu privire la energia electrică și Legea cu privire la gazele naturale și se referă la „instalație electrică/gaze naturale prin care se face legătura dintre rețeaua electrică/de gaze naturale și centrala electrică/instalația de producere, instalația de utilizare”.

5. Punctul 15 din proiect privind modificarea articolului 29 alin. (2) din Lege de expus în următoarea redacție:

„(2) Furnizorii de energie electrică care furnizează energie electrică consumatorilor finali sunt obligați să achiziționeze energie electrică din surse regenerabile, lunar, de la furnizorul central de energie electrică la prețurile reglementate, aprobată de ANRE și în cantitățile calculate în conformitate cu Regulile pieței energiei electrice, proporțional cantităților lunare efective de energie electrică furnizată de către furnizori consumatorilor finali.” Această modificare este necesară pentru ca toți furnizorii care furnizează energie electrică consumatorilor finali să achiziționeze cantitățile respective de energie electrică produsă din surse regenerabile, inclusiv și furnizorul central care furnizează energie electrică consumatorilor finali și este necesar ca repartizarea cantității de energie electrică între furnizori să se efectueze în baza cotelor părți efectiv realizate în fiecare lună, dar nu conform cotelor părți determinate în baza datelor din anul precedent.

6. La articolul 30 alin. (2) lit. c) din Lege de exclus textul:

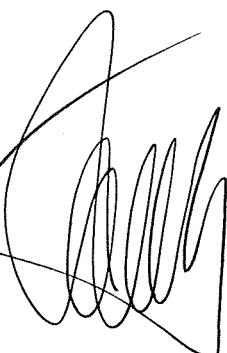
„Normele tehnice ale rețelelor electrice și în”, deoarece Normele tehnice ale rețelelor electrice urmează a fi abrogate în conformitate cu art. 96 alineat (8) din Legea cu privire la energia electrică, după aprobarea Codului rețelelor.

7. Punctul 25 din proiect urmează a fi exclus (a se vedea comentariul de mai sus la pct.1).

8. La punctul 27 din proiect care operează modificări la articolul 45 lit. din Lege de exclus alineatul (9), deoarece nu poate fi executat (a se vedea comentariul de la pct. 1).

Cu respect,

Tudor COPACI,
Director general

OBIEȚII, COMENTARII ANRE

COMENTARIU

1

2

comentarii generale

1.

/informarea Secretariatului CEn și a Consiliului Concurenței despre schema de suport/

Se acceptă.

Considerăm că informarea inclusiv a Secretariatului Comunității Energetice cu privire la schema de acordare a ajutorului de stat este oportună și poate fi inclusă în proiectul de lege.

Astfel, propunem următoarea redacție pentru art. 11, lit. b):

„b) elaborează scheme de sprijin, mecanisme, stimulente și măsuri în domeniul energiei din surse regenerabile, cu respectarea condițiilor privind acordarea ajutorului de stat prevăzute de Legea cu privire la ajutorul de stat, pe care le comunică Secretariatului Comunității Energetice și le propune Guvernului spre aprobare;

2.

/stabilirea în legea 10/2016 a limitelor de capacitate/

Nu se acceptă.

Orientările privind ajutoarele de stat pentru protecția mediului și energie pentru perioada 2014-2020, prin prevederile de la pct. 127, stabilesc că „*Se pot acorda ajutoare fără o procedură de ofertare concurențială, astfel cum este descrisă la punctul (126), instalațiilor cu o capacitate de producție de energie electrică instalată mai mică de 1 MW sau proiectelor demonstrative, cu excepția energiei electrice produse din energie eoliană, în cazul instalațiilor cu o capacitate de producție de energie electrică instalată de cel mult 6 MW sau de 6 unități de producție*”.

În cazul Republicii Moldova, intenția autorităților naționale este de a stabili aceste plafoane, pentru unele tehnologii, la o limită inferioară celor menționate de către Orientările citate mai sus. Prin urmare, într-un astfel de scenariu, legea ar urma să stabilească plafoanele maxime ale limitelor de capacitate, iar Guvernul să stabilească respectivele limite în strictă conformitate.

Cu toate acestea, întru evitarea unor dublări de norme, la același subiect, atât în lege, cât și în cadrul secundar aprobat de Guvern, precum și întru evitarea situațiilor când Legea 10/2016 ar trebui modificată ca urmare a modificării Orientărilor Comisiei Europene (acestea vizând perioada 2014-2020) și prevederilor acesteia, sau a altor angajamente pe domeniu ce reies din Tratatul de constituire a Comunității Energetice, considerăm oportună păstrarea atribuției de stabilire a limitelor de capacitate la nivelul Guvernului.

De precizat că activitatea și deciziile Executivului, inclusiv în domeniul energiei regenerabile, vin întru onorarea angajamentelor asumate de către statul Republica Moldova, iar multitudinea de instrumente și filtre existente în cadrul exercițiului de promovare și aprobare a unui act normativ, vor asigura conformitatea deplină a acestora cu angajamentele respective.

3.

/acordarea suportului pentru o perioadă de 12 ani/

Se acceptă /poziție comună a MEI și ANRE/

Prevederea de la pct. 129 al Orientărilor privind ajutoarele de stat pentru protecția mediului și energie 2014 – 2020 stabilește că ajutoarele se acordă numai până la amortizarea completă a instalației,

în conformitate cu normele contabile obișnuite, și orice ajutor pentru investiții primit anterior trebuie dedus din ajutoarele de exploatare.

Totodată, prevederea de la pct. 121 stabilește că Comisia/ Secretariatul Comunității Energetice va autoriza scheme de ajutoare pentru investiții și ajutoarele de exploatare pentru energia din surse regenerabile pentru o perioadă de maximum zece ani.

Având în vedere poziția MEI cu privire la susținerea investițiilor în domeniul SER pe un termen adoptat anterior, de 15 ani, autoritatea consideră oportună păstrarea intactă a acestei garanții.

4.
/modificarea art. 28 din legea
10/2016/

Se acceptă /poziție comună a MEI și ANRE/

Transferul bunurilor de la dezvoltatorii de proiect la operatorul rețelei de transport sau distribuție are loc în conformitate cu prevederile Legii speciale – Legea 107/2016 cu privire la energia electrică, art. 48, alin (9), care stipulează următoarele: *"Persoanele fizice și persoanele juridice, indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare, care au în proprietate instalații electrice, liniile electrice și posturi de transformare sănătățile în drept să le transmită, cu titlu gratuit, în proprietatea operatorului de sistem. Operatorul sistemului de distribuție este obligat să primească instalațiile electrice transmise cu titlu gratuit cu condiția efectuării de către proprietarul instalațiilor electrice, liniilor electrice și posturilor de transformare a lucrărilor necesare pentru a asigura coresponderea acestora cu cerințele de securitate. Coresponderea rețelelor electrice ce urmează a fi transmise în proprietatea operatorului de sistem se atestă în baza actului de corespondere, eliberat proprietarului instalațiilor electrice, liniilor electrice sau posturilor de transformare de către organul supravegherii energetice de stat. Activele dobândite cu titlu gratuit nu se iau în considerare la calcularea bazei de active reglementate a operatorului de sistem, iar venitul obținut în urma primirii, cu titlu gratuit, a liniilor și stațiilor electrice menționate se consideră venit neimpozabil".*

Cu toate acestea, în condițiile în care un dezvoltator de proiect SER beneficiază de o eventuală extinderea de rețea planificată și realizată de către operatorul de transport sau distribuție în conformitate cu legislația specială și planul său de investiții, aceste costuri se includ în tarif.

5.
/contracte pentru diferență/

Nu se acceptă.

Republika Moldova are obligația de a pune în practică prevederile Orientărilor privind ajutoarele de stat pentru protecția mediului și energie 2014 – 2020, inclusiv cele cu privire la „integrarea” producătorilor de energie E-SER pe piața energiei electrice.

Prin urmare, contractele pentru diferență, cât și normele incluse la art. 38¹, vin într-o onorarea angajamentelor asumate de către Republika Moldova în calitatea sa de Parte Contractantă la Tratatul de constituire a Comunității Energetice.

Cu toate acestea, într-o crearea cadrului juridic primar adecvat integrării surselor regenerabile de energie pe piața energiei electrice, considerăm necesară modificarea proiectului de lege pentru completarea și modificarea Legii 10/2016, după cum urmează.

La articolul 14:

- litera d) se modifică și va avea următorul cuprins:
„d) stabilește, în Regulile pieței energiei electrice, modalitatea de

repartizare între furnizorii de energie electrică a energiei achiziționate de Furnizorul central de energie electrică și/ sau a obligațiunilor financiare care rezultă din diferența dintre prețul pieței angro de energie electrică și prețurile/tarifele fixe stabilite în conformitate cu prezenta lege;

La articolul 38¹:

- alineatul (2) se va reda în următoarea redacție:
„(2) La întrunirea condiției menționate la alin. (1), producătorii eligibili existenți semnează contracte de diferențe cu Furnizorul central de energie electrică, în locul contractelor de achiziționare a energiei electrice din surse regenerabile. Producătorilor eligibili li se garantează obținerea veniturilor calculate în baza prețurilor fixe și/sau tarifelor fixe și a cantităților de energie electrică produsă pe perioada de contract rămasă, până la întrunirea termenului stabilit în conformitate cu art. 37, alin. (1)”;
- alineatul (3) se va reda în următoarea redacție:
”(3) Prețul pieței angro de energie electrică se consideră prețul stabilit pe piața pentru ziua următoare. Dacă prețul fix sau tariful fix este mai mare decât prețul pieței pentru ziua următoare, producătorul eligibil va primi diferența de venit de la Furnizorul central de energie electrică iar, dacă prețul fix sau tariful fix este mai mic decât prețul pieței, producătorul eligibil va plăti diferența de venit Furnizorului central de energie electrică”

- se adaugă un alineat nou (4) cu următorul cuprins:

- „(4) Furnizorii de energie electrică care furnizează energie electrică consumatorilor finali sunt obligați să achite furnizorului central de energie electrică obligațiunile financiare care rezultă din aplicarea alin. (3) al prezentului articol, reprezentând sume determinate în baza diferenței dintre prețul pieței angro de energie electrică și prețurile/tarifele fixe, precum și cantitățile de energie electrică din surse regenerabile, proporțional cotelor părți deținute pe piața energiei electrice de furnizorii respectivi. Obligațiunile financiare se determină de Furnizorul central în conformitate cu Regulile pieței energiei electrice.”

Nu se acceptă.

Contorizarea netă este văzută ca o schemă de sprijin separată de tarifele fixe, prevăzute de Legea 10/2016

alte propuneri la proiectul de lege

Nu se acceptă.

A se vedea comentariul și propunerile descrise mai sus, la pct. 5

Nu se acceptă.

Vezi comentariile de mai sus.

Se acceptă.

Totodată, se vor utiliza următoarele redacții pentru prevederile care fac referință la obligația utilizarea biocarburanților.

6.

/500 kW pentru contorizarea netă/

1.

/contract pentru diferență/

2.

/clauzele obligatorii ale contractelor pentru diferență/

3.

/modul de calculare a diferenței dintre costul biocarburanților și produsele petroliere principale/

La articolul 14:

- alin. (1), lit. c), se modifică și va avea următorul cuprins:
„c) elaborează și aprobă clauzele obligatorii ale contractului de diferențe, clauzele obligatorii ale contractului pentru achiziționarea

energiei electrice produse din surse regenerabile;

- lit. e) se modifică și va avea următorul cuprins:

„e) stabilește cotele minime anuale de biocarburanți, care urmează să fie achiziționați de către importatorii de produse petroliere principale de la producătorii locali și/ sau din import, în funcție de opțiunea optimă din punct de vedere al costurilor, pentru a fi utilizați în amestecul produselor petroliere principale, astfel încât să fie realizat obiectivul național privind ponderea energiei din surse regenerabile utilizate în transporturi în conformitate cu prevederile art. 6 alin. (1) lit. c);”;

- alineatul nou (4) se expune în următoarea redacție:

„(4) La formarea prețurilor la produsele petroliere principale, ANRE va lua în considerare diferența prețurilor medii anuale de procurare de la producătorii locali și/ sau din import a biocarburanților utilizați în amestecul produselor petroliere principale plasate pe piața internă, față de prețurilor medii anuale stabilite la importul produselor petroliere principale”.

La articolul 29,

- alin. (3) se modifică și va avea următorul conținut:

„(3) Importatorii de produse petroliere principale sunt obligați să achiziționeze, anual, de la producătorii locali și/sau din import, în funcție de opțiunea optimă din punct de vedere al costurilor, cantitățile de biocarburanți care urmează să fie utilizați în amestecul produselor petroliere principale, necesare pentru a respecta cotele minime anuale de biocarburanți, stabilite de ANRE în conformitate cu art. 14 alin. (1) lit. e) din prezenta lege. Pentru nerespectarea obligației stabilite în prezentul alineat, importatorii de produse petroliere principale sunt pasibili de a fi sancționați de către ANRE cu sancțiune finanțiară în mărime de până la 5% din venitul anual obținut din comercializarea produselor petroliere principale, cu respectarea procedurii stabilite la art. 20 din Legea cu privire la energetică.”

4.

/racord vs. instalația de racordare/

Se acceptă.

A se utiliza redacția sugerată de ANRE.

5.

/modalitatea de distribuție a E-SER furnizorilor/

Se acceptă.

Se va completa redacția prevederii de la alin (2) după cum urmează „Furnizorii de energie electrică care furnizează energie electrică consumatorilor finali, sunt obligați să achiziționeze energie electrică din surse regenerabile, lunar, de la furnizorul central de energie electrică la prețurile reglementate, aprobate de ANRE și în cantitățile calculate în conformitate cu Regulile pieței energiei electrice, proporțional cotelor-părți stabilite de ANRE pentru fiecare furnizor”.

6.

/normele tehnice vs. codul rețelelor/

Nu se acceptă.

/propunere neclară/

7.

/Participarea producătorilor eligibili la piața concurențială de energie electrică /

Nu se acceptă.

Vezi comentariul prezentat la pct. 1

8.

/stabilirea momentului din care producătorii E-SER sunt integrați pe piață/

Nu se acceptă.

Vezi comentariul prezentat la pct. 1

În atenția Dului Ștefan Creangă
Președintele Comisiei economice, buget și finanțe
Parlamentul Republicii Moldova

Nr. 12 din 06 martie 2018

Ref: Consultările publice pe marginea proiectului de lege privind modificarea și completarea Legii nr. 10 din 26.02.2016 cu privire la promovarea utilizării energiei din surse regenerabile

Stimate Del Președinte,

Din numele Asociației Patronale "Camera de Comerț Americană din Moldova" (în continuare „AmCham Moldova") exprimăm aprecierea pentru eforturile realizate de Comisia parlamentară economie, buget și finanțe în avansarea procesului de aprobare în prima lectură și pregătirea pentru a doua lectură a cadrului normativ în domeniul energiei regenerabile și Vă solicităm susținerea în continuare pentru finalizarea acestui proces.

Cu referire la textul final al modificărilor propuse la Legea 10/2016, dorim să menționăm unele aspecte esențiale, de care nu a ținut cont Ministerul Economiei și Infrastructurii și pe care le considerăm imperatice pentru o corectă și eficientă aplicare a legii.

1. Schema de sprijin pentru energia regenerabilă promovată prin această lege trebuie să aibă caracter garantat, adică producătorul eligibil în afară de garanția prin care i se va respecta achiziționarea întregii cantități a energiei la tariful stabilit la licitație pe o perioadă de 15 ani, trebuie să aibă garanția că nu va fi afectat, de nici o modificare ulterioară de natură să împovăreze situația lui financiară.

Prețul ofertei câștigătoare trebuie să ramână fix, ajustabil de către ANRE numai pentru rațiuni de inflație, în baza unei formule indicate în legislația aplicabilă. Stabilitatea pachetului legislativ și a ratei de rentabilitate a investiției pe perioada derulării contractului de vânzare-cumpărare a energiei este esențială pentru structura unei scheme de suport.

În acest context propunem, completarea art. 34, cu textul: *"Prezenta schema de sprijin garantată tuturor producătorilor eligibili, reprezintă achiziționarea întregii cantități a energiei electrice produse de centrala SER, pe o perioadă de 15 ani, fără nici o completare sau modificare ulterioară de natură să reducă drepturile sau să mărească obligațiile producătorului eligibil (taxe, impozite, alte angajamente financiare și/sau fiscale, aprobată la nivel central sau local) rezultând în creșterea costurilor operaționale, altele decât cele existente la momentul participării la licitație."*

2. Pentru a asigura bancabilitatea proiectelor de energie regenerabilă, contractul de comercializare a energiei trebuie semnat de îndată după atribuirea statutului de producător eligibil. Contractul poate fi semnat sub condiția suspensivă a punerii în funcțiune a centralei.

Așadar, sugerăm completarea art. 30, pct. (2) lit a) cu textul: *"în termen de 10 zile de la trimiterea de către producătorul eligibil a unei solicitări în acest sens."*

3. Plafonarea la 10% din valoarea investiției, pentru garanția de bună execuție și 2% pentru garanția de ofertă, reprezintă o cerință extrem de restrictivă comparativ cu standardele de piață, care sunt de 1%, maxim

2% din investiție. Prin urmare, solicităm modificarea art. 35 pct. (4) cu 0,2% (substituirea a 2% la garanția pentru ofertă) și 2% (substituirea a 10% la garanția de bună execuție).

Rămânem la dispoziția Dvs., pentru oricare clarificări și dezbatere și ne exprimăm disponibilitatea de a participa la urmatoarea sedință a comisiei pe acest subiect.

Cu respect,

A handwritten signature in black ink, appearing to read "M. Malairău".

Mila Malairău
Director Executiv
A.P. "Camera de Comerț Americană din Moldova"

**OBIECTII,
COMENTARII AmCham**

1

1.
/garanții extinse pentru producătorii eligibili/

2.
/semnarea imediată contractelor cu FCEE/

3.
/plafonarea garanțiilor pentru ofertă și garanțiilor de bună execuție/

COMENTARIU

2

comentarii generale

Se acceptă.

MEI susține introducerea unui alineat nou (3), la articolul 34, în următoarea redacție:

„Schema de sprijin a investițiilor în domeniul energiei regenerabile este garantată pe un termen stabilit în conformitate cu art. 37, alin. (1), sub rezerva neintroducerii unor noi completări și modificări ulterioare de natură să reducă drepturile și sau să mărească obligațiile producătorului eligibil (taxe, impozite, alte angajamente financiare și sau fiscale noi, aprobată la nivel central sau local), care ar rezulta în creșterea costurilor operaționale, altele decât cele existente la momentul obținerii statutului de producător eligibil.”

Nu se acceptă.

- a) Prevederea revizuită de la art. 30, alin. (1), lit. a), stipulează că Furnizorul Central de energie electrică „încheie, în termenele și în condițiile stabilite în Regulamentul privind organizarea licitațiilor pentru oferirea statutului de producător eligibil și în Regulamentul privind confirmarea statutului de producător eligibil, contracte de achiziționare a energiei electrice din surse regenerabile cu producătorii eligibili, în conformitate cu clauzele obligatorii elaborate și aprobată de către ANRE, și achiziționează de la aceștia întreaga cantitate de energie electrică livrată în rețelele electrice, la prețurile/tarifele stabilite în conformitate cu prezenta lege”.

Astfel, termenul de semnare a contractului de achiziționare a energiei electrice de către Furnizorul Central de energie electrică cu producătorul eligibil (cu statul respectiv obținut în cadrul licitației sau în cadrul procedurii de confirmare), se va specifica expres în regulamentele menționate mai sus, ce urmează a fi aprobată de Guvern.

Se acceptă.

Considerăm oportună modificarea valorilor *garanției pentru ofertă* și a *garanției pentru participare* la nivelul a 0,2%, precum și a *garanției* pentru buna execuție – la nivelul a 2% din valoarea investiției specifice luate în calcule de ANRE la stabilirea prețurilor/ tarifelor fixe, pentru fiecare kW putere instalată a unității de generare.